

VILKAVIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠEIMOS KOMISIJOS 2021 M. VEIKLOS ATASKAITA

2022-03-03

Vadovaudamasi Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos nuostatu, patvirtintu Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. sprendimo Nr. B-TS-1183, 5.4. punktu, teikiame 2021 m. Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos (toliau – Šeimos komisija) veiklos ataskaitą.

2021 m. spalio 29 d. Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. B-TS-907 „Dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 25 d. sprendimo Nr. B-TS-217 „Dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ patvirtinta naujos sudėties Šeimos komisija:

1. Žilvinas Gelgota, Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos narys;
2. Gedeminas Gudaitis, Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos narys;
3. Daiva Riklienė, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja, komisijos pirmininkė;
4. Simona Bikaitė, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja, komisijos pirmininkės pavaduotoja;
5. Šarūnė Kamaitytė, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė (vyriausioji specialistė), komisijos sekretorė;
6. Evaldas Plečkaitis, Vilkaviškio dekanato šeimos centro valdybos narys;
7. Lijana Jančiauskienė – Vilkaviškio socialinės pagalbos centro darbuotoja;
8. Robertas Mickevičius – Vilkaviškio „Lions“ klubo narys.

Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisija per 2021 metus organizavo 4 posėdžius, kuriuose svarstė 13 klausimų: dėl Nacionalinės šeimos tarybos veiklos ataskaitos pristatymo ir Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos 2021 m. veiklos plano rengimo ir tvirtinimo; dėl šeimos stiprinimo programos priemonių finansavimo tvarkos aprašo ir lėšų paskirstymo aptarimo; dėl pateiktų Šeimos stiprinimo programos priemonių projektų vertinimo ir finansavimo skyrimo; dėl Tarptautinės šeimų dienos paminėjimo; dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos sekretoriaus išrinkimo; dėl sveikatos sistemos pertvarkos ir sveikatos paslaugų prieinamumo šeimoms; dėl mažo gimstamumo, priežastys ir siūlymai šeimų skatinimui; dėl vaikų, kurie auga šeimose patiriančiose socialinę riziką, privalomo ikimokyklinio ugdymo organizavimo galimybių ir problemų; dėl planuojamos slaugos pertvarkos; dėl projekto „Kompleksinės paslaugos šeimai“ veiklų ir rezultato pristatymo; tarptautinės mokslinės-praktinės konferencijos „Šeimos politikos stiprinimas: bendradarbiavimo link“ apžvalga; organizuota diskusija su Nacionalinės šeimų tarybos nariu, Vilniaus universiteto teisės mokslų doktorantu, Ateitininkų federacijos pirmininku – Vyčiu Turoniu.

Informacija apie Šeimos komisijos veiklą, posėdžių protokolai talpinami Vilkaviškio rajono savivaldybės interneto svetainėje „Šeimos politikos informacija“: <https://vilkaviskis.lt/administracija/veiklos-sritys/seimos-politika/>.

Savivaldybių asociacijos siūlymu Šeimos komisijos pirmininkė D. Riklienė 4 metų kadencijai išrinkta į Nacionalinę šeimos tarybą. Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. XIII-3014 „Dėl Nacionalinės šeimos tarybos sudėties patvirtinimo“.

Tarybos veiklos strateginis tikslas - efektyvios šeimos politikos formavimas, siekiant sudaryti būtinas teisinės, socialines, ekonomines, kultūrinės ir kitas sąlygas, stiprinančias šeimą, skatinančias jos stabilumą ir visavertį funkcionavimą.

Tarybos pagrindiniai veiklos prioritetai apima šias sritis:

1. Kompleksinių (prevencinių) paslaugų šeimoms savivaldybėse situacijos analizė, gerosios patirties kaupimas ir pasiūlymų teikimas Lietuvos Respublikos Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms institucijoms dėl šių paslaugų tęstinumo užtikrinimo.

2. Darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimo problemų sprendimas: pradant ikimokyklinio ugdymo užtikrinimu ir baigiant pagalba šeimoms, kurios slaugo ilgalaikės priežiūros/slaugos reikalingą šeimos narį, ypatingai atkreipiant dėmesį į vaikus su negalia auginančias šeimas.

3. Pagalbos asmenims, atsidūrusiems krizinėje situacijoje užtikrinimas, atkreipiant dėmesį į paauglių krizines situacijas, stiprinant pagalbą per kompleksines paslaugas šeimoms, kuriose auga paaugliai, turintys emocijų/elgesio sutrikimų ar negalią.

Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės šeimos komisijos nuostatų, patvirtintų Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. sprendimo Nr. B-TS-1183, 5.4. punktu 2020 m. Šeimos komisijos veiklos ataskaita parengta, aptarta 2021 m. kovo 18 d. Šeimos komisijos posėdyje ir pateikta Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos nariams susipažinti.

Šeimos komisijos 2021 m. veiklos planas patvirtintas Šeimos komisijos 2021 m. balandžio 12 d. protokolo nutarimu Nr. KR-2.

Šeimos komisija organizavo susitikimą su Nacionalinės šeimų tarybos nariu, šeimų organizacijų ir su šeimoms dirbančių organizacijų atstovu – Vyčiu Turoniū. Vytis Turonis pabrėžė Šeimos instituto kilmę, akcentavo Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir kitų teisės aktų reglamentavimą dėl šeimos sąvokos, supažindino su Nacionalinės šeimų tarybos pozicija dėl vienos lyties santuokų, partnerystės įstatymo, kėlė diskusiją dėl numatomų Europos Žmogaus Teisų Teismo sprendimų įgyvendinimo.

2021 m. birželio 1 d. vykusioje respublikinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Šeimos politikos iššūkiai ir galimybės: kompleksinės paslaugos šeimai“ skirtai tarptautinei šeimoms dienai ir vaikų gynimo dienai paminėti Šeimos komisijos priminkė, Daiva Riklienė skaitė pranešimą „Paslaugų šeimoms prieinamumo iššūkiai ir galimybės“. Kalbėjusioji pabrėžė, kad formuojant šeimos politiką, atliepančią į kylančius iššūkius (pastaruoju metu ir COVID-19 pandemijos pasekmes), svarbu padėti šeimoms stiprinant kompleksinių paslaugų šeimoms organizavimą bei teikimą. Tai reikšmingas paslaugų šeimai plėtros etapas Lietuvoje. Svarbu prieš priimančius teisės aktus detaliam išdiskutuoti kompleksinių paslaugų turinį ir įgyvendinimo galimybes. Taip pat pažymėjo, kad būtinas efektyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas tarp Seimo, Vyriausybės, ministerijų ir savivaldybių formuojant ir įgyvendinant šeimos stiprinimo politiką valstybėje. Funkcijų delegavimas turi būti susietas su savivaldybių finansinėmis galimybėmis. Visų lygių valdžios sutelktumas skatinant šeimą stiprinančių priemonių įgyvendinimą yra pagrindinė prielaida valstybės gerovei ir net nacionaliniam saugumui.

Aktyvus darbas vyko Šeimos komisijoje rengiant, įgyvendinant Šeimos stiprinimo programą. Šeimos komisijos posėdyje buvo aptartas Vilkaviškio rajono savivaldybės direktoriaus 2020 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. B-IV-526 patvirtintas Vilkaviškio rajono savivaldybės Šeimos stiprinimo programos priemonių finansavimo tvarkos aprašas, pateikti siūlymai Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės pramos skyriui papildyti Šeimos stiprinimo programos priemonių finansavimo tvarkos aprašą, atkreipiant dėmesį, kad projekto dalyviai turi būti unikalūs, t. y. tie patys asmenys nedalyvautų kitose neformaliose krepšelio finansuojamuose veiklose, nebūtų skirtingų finansavimo šaltinių toms pačioms veikloms.

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija, vykdydama Vilkaviškio rajono savivaldybės direktoriaus 2020 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. B-IV-526 patvirtintą Vilkaviškio rajono savivaldybės Šeimos stiprinimo programos priemonių finansavimo tvarkos aprašą, kvietė viešąsias įstaigas, biudžetines įstaigas, visuomenines organizacijas ir kitus juridinius asmenis teikti paraišką gauti finansinę paramą projektų įgyvendinimui. Šeimos stiprinimo programos priemonių projektams buvo skirta 5000 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Programos projektai turėjo būti orientuoti į Savivaldybės tarybos nustatytą Šeimos stiprinimo programos prioritetų įgyvendinimą.

Buvo pateikti 8 Šeimos stiprinimo programos priemonių projektai: Vilkaviškio dekanato šeimos centro projektas „Kartu per permainas“ (skirta 77,67 balo); Vilkaviškio r. Kybartų lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ projektas „Šeima – meilės džiaugsmas“ (skirta 68,2 balo); Asociacijos šokio studijos „Šokantys bateliai“ projektas „Vasara su šeima“ (skirta 85,3 balo); Kybartų kultūros centro projektas „Šokanti šeimų vasara“ (skirta 50,8 balo); Asociacijos „Karalių kaimo bendruomenė“

projektas „Aplankyti Karalius – parsineškit medalius“ (skirta 63,67 balo); Viešosios įstaigos „GALIU DAUGIAU“ projektas „Šeimos stiprinimo link“ (skirta 87,2 balo); Viešosios įstaigos „LISPA“ projektas „Šeimų kūrybinė galia“ (skirta 76,67 balo); Vilkaviškio savivaldybės Karklinių kaimo bendruomenės projektas „Šeimadienis“, 21“ (skirta 81, 67 balo). Šeimos komisijos nariai nutarė finansavimą skirti 3 daugiausiai vertinimo balų surinkusiems Šeimos stiprinimo programos priemonių projektams: Viešosios įstaigos „GALIU DAUGIAU“ projektas „Šeimos stiprinimo link“, Asociacijos šokio studijos „Šokantys bateliai“ projektas „Vasara su šeima“, Vilkaviškio savivaldybės Karklinių kaimo bendruomenės projektas „Šeimadienis“, 21“ (kiekvienam projektui finansuoti skiriama po 1600 Eur).

Šeimos komisija nemažai laiko skyrė Šeimos kortelių klausimo sprendimui, pateikti pasiūlymai. Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. B-TS-526 „Dėl papildomų lengvatų suteikimo Vilkaviškio rajono savivaldybės gyventojams, turintiems Šeimos kortelę, tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas papildomų lengvatų suteikimo Vilkaviškio rajono savivaldybės gyventojams, turintiems Šeimos kortelę, tvarkos aprašas. Šiuo Aprašu sudarytos didesnės galimybės gausioms šeimoms ir šeimoms, prižiūrinčioms (slaugančioms) neįgalų, apsilankyti kultūringuose renginiuose, kino filmuose, šių šeimų vaikams lankyti neformaliojo ugdymo būrelius ir dalyvauti neformaliojo ugdymo programose bei sudaryti sąlygas gauti platesnes sveikatos priežiūros paslaugas, suteikiamos papildomos lengvatos Vilkaviškio rajono savivaldybės gyventojams, turintiems šeimos kortelę. Vilkaviškio rajono savivaldybėje Šeimos kortelių turėtojai gali pasinaudoti šių partnerių teikiamomis nuolaidomis: Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centre (50 proc. nuolaida už ugdymą nuo mokamos sumos už mėnesį), Vilkaviškio kultūros centre (50 proc. nuolaida 2 renginiams per kalendorinį mėnesį), Kybartų ir Vilkaviškio pirminės sveikatos priežiūros centruose (100 proc. nuolaida skiepijimo paslaugai, kraujo paėmimui iš venos ir kraujo paėmimui iš piršto paslaugoms, skiepijantis mokama vakcina arba atliekant mokamą kraujo tyrimą), „Antėja“ laboratorijoje (20 proc. nuolaida kraujo ir laboratoriniams tyrimams), „Camelia“ vaistinių tinkle (maisto papildams – 30 proc., kosmetikai – 25 proc., kitoms prekėms iki 20 proc. pasiūlymai galioja kiekvieną dieną (įskaitant savaitgalius), UAB „LTG Link“ (20 proc. nuolaida kelionėms vietinio susisiekimo traukiniais Lietuvoje įsigyjant bilietus internetu), UAB „Eurovaistinėje“ (pagal patvirtintą kortelės partnerio nuolaidų sąrašą), UAB „NTA 21 Amžius“ (20 proc. teikiamoms paslaugoms), UAB „Pasaulio optika“ (iki 30 proc. nuolaida optikos prekėms ir paslaugoms, perkant dvejus ir daugiau akinių, akinių rėmeliams ir saulės akiniams taikoma iki 70 proc. nuolaida), prekybos tinkle „Maxima“, degalinėje „Vildegas“ (Vytauto g. 2D, Vilkaviškyje, 6 ct / 1 nuolaida degalams), UAB „Simedva“ (Žemdirbių g. 53G, Vokiškėlių k., 15 proc. nuolaida visiems mediniams žaislams elektroninėje parduotuvėje www.medinisarkliukas.lt).

Vilkaviškio rajono savivaldybėje Šeimos kortelės turi 276 šeimos, iš jų 228 – gausios šeimos, 48 – neįgalūs asmenys prižiūrinčios šeimos.

Vilkaviškio rajono savivaldybėje nuo 2018 m. įgyvendinamas projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Vilkaviškio rajono savivaldybėje“, kurio tikslas – sudaryti sąlygas šeimai gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, siekiant įgalinti šeimą ir (ar) asmenį spręsti krizines situacijas, susijusias su fiziniais, emociniais, saugumo, socialiniais, vaikų ugdymo, tarpusavio santykių, orumo, saviraiškos poreikių patenkinimu; plėtoti galimybes gauti kokybiškas vaikų priežiūros paslaugas gerinant šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimą; vykdyti prevencinę veiklą bendruomenėse, ugdant ir skatinant pilietiškumą bei bendruomeniškumą. Projektas finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis. Buvo planuota, kad šiame projekte dalyvaus 275 unikalūs asmenys, tačiau šiuo metu pasiektas rezultatas – 1300. Buvo numatyta, kad projektas baigsis 2021 m. rugsėjo mėnesį, bet šiuo metu yra pratęstas iki 2022 m. gruodžio 31 d. Teikiamos paslaugos šeimoms: pozityvios tėvystės mokymai (STEP tėvų mokymų programa; paskaitų ciklas skirtas tėvystės įgūdžių ugdymui; programa besilaukiantiems kūdikio), psichosocialinė pagalba (individualios psichologinės konsultacijos suaugusiems; individualios psichologinės konsultacijos vaikams ir paaugliams; paauglių savęs pažinimo meno terapijos grupės; individualios konsultacijos priklausomybę turintiems asmenims bei jų šeimos nariams; grupinės konsultacijos priklausomybę turintiems asmenims bei jų šeimos

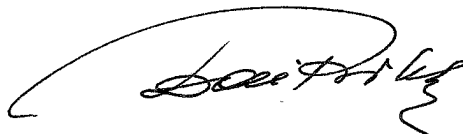
nariams), šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos (šeimų klubai. Sveikatos problemos šeimoje: ypatumai, sprendimai, prevencija; programa „Pasimatymas“ sutuoktiniams; šeimų klubas „Darna“; seminarai „Vyro kelionė šeimoje“; mažasis šeimų kino klubas; kursas apie namų tvarkymą; vaikų priežiūros paslaugos). Projekto Bendruomeninių šeimos namų funkciją vykdo Vilkaviškio rajono švietimo pagalbos tarnyba, paslaugas teikia Vilkaviškio dekanato šeimos centras.

Šeimos komisija Savivaldybės gydytojai pateikė išvalgas dėl sveikatos reformos matomų grėsmių šeimoms. Rekomendavo Savivaldybės visuomenės sveikatos biurui organizuoti prevenciją ir skleisti šviečiamąją informaciją dėl pagalbos šeimoms auginančioms vaikus su negalia. Aptartos galimybės organizuoti užimtumą vaikams naujai įrengtose Vilkaviškio miesto viešosiose erdvėse. Analizuota privalomo ikimokyklinio ugdymo organizavimo galimybės ir problemos.

Šeimos komisijos iniciatyva įvertinus reikiamą pagalbą šeimai, auginančiai vaiką su klausos sutrikimais, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos šeimų, auginančių kurčius ir neprisigirdinčius vaikus, bendrija PAGAVA. Bendradarbiavimo tikslas – skatinti klausos negalią ar klausos sutrikimų turinčių asmenų informacijos prieinamumą ir visapusišką, lygiateisį dalyvavimą visuomenės gyvenime, siekiant didesnio užimtumo bei geresnės jų gyvenimo kokybės, saviraiškos, tolerancijos ir darbinių gebėjimų skatinimo.

Kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2021 m. lapkričio 9 d. Šeimos komisijos nariai dalyvavo konferencijoje „Šeimos politikos stiprinimas: bendradarbiavimo link“. Konferencijoje sudalyvavo beveik 300 suinteresuotų asmenų iš 58 Lietuvos savivaldybių. Konferencijos metu dar kartą buvo patvirtinta, kad į šeimą orientuotų paslaugų poreikis reikalauja glaudaus bendradarbiavimo ne tik nacionaliniu mastu tarp šakinių ministerijų, bet ir savivaldybėse. Egzistuojantis komunikacijos modelis bei darbo bendram tikslui stoka kartais trukdo efektyviai užtikrinti paslaugų šeimoms prieinamumą ir plėtrą pagal šeimų poreikius. Tai sudaro prielaidas pagerinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, paslaugų šeimai efektyvumą ir paslaugų šeimoms plėtros galimybes. Taip pat prieita nuomonės, kad savivaldybių šeimų paramos organizavimui, didesniai visuomenės ir NVO įsitraukimui į šios politikos praktinį įgyvendinimą bei sklaidą regionuose būtinas didesnis metodinis, konsultacinis dėmesys iš nacionalinio lygmens institucijų, atsakingų už šeimos politikos formavimą ir įgyvendinimą.

Komisijos pirmininkė

Daiva Riklienė